

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR.
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I kor. Egy hóra I kor. 50 fill.
Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feloldó szerkesztő:
Dr. NEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNYITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

Kisvárosok százezer lakossal.

Debreczen, január 12.

A népszámlálás adatainak feldolgozásáig még jó idő eltelik, de annyit előre meg lehet állapítani, hogy a most befejezett népszámlálás lesz Magyarországon a legelső, amely hírül fogja adni a világnak, hogy Magyarországnak Budapesten kívül három városában lakik 100 ezernél több ember: Szegeden, Szabadkán és Debreczenben. Ez a külföld előtt nagyon lényeges körülmény, mert a művelt nyugaton a 100 ezer lakosnál kezdődik a nagyváros.

Sajnos, nekünk nem sok okunk van az örömrre, mert a 100 ezer főnyi lakosság Szegeden is, Szabadkán is, meg Debreczenben is semmivel sem bizonyít többet, mint azt, hogy ebben a három városban százezer ember lakik, de azt távolról sem bizonyítja, hogy ez a három város igazán nagyváros lenne, a művelt nyugat nézőpontjából itélve meg a nagyvárosi jeleget. Magyarországon csak egy nagy város van s hozzá képest nagyon, de nagyon kisváros a többi város, még akkor is, ha 100 ezer lakosa van. Kis vidéki város Debreczen is, Szeged is, Szabadka is. Nálunk nincsen közepfok. Ausztriának meg van a maga Prágája, Brinnje, Grácia, — nálunk ilyesmi nincsen. Emiatt a szellemi és gazdasági életnek hosszú időn át és még ma is csak egy a központja Budapest. Ha a vidéki városok között egyben-

másban megnyilatkozik valami fővárosiaszkodás, vagy igazi nagyvárosi szín, ez még azt az egyet nem emeli a többi fölé és a főváros-hoz közelebb.

Épp azért, mert csak ez az egy európai városa volt Magyarországnak, a nemzeti büszkeség fölcicomázta, teletömte, becézgette mindennel, ami a nemzet erőiből tellett. Néhány éve van, hogy a vidéki városok szót emelnek a becézgetésnek e tultengése ellen. Hiszen helyes, hogy Magyarországnak legyen oly városa, amely a külföld előtt igazi kulturát, igazi forgalmat, igazi ragyogást mutasson; de ezért a célért mindent föláldozni nem lehet. Elérkezettnek látták az időt, hogy a kulturának és a gazdasági életnek vidéki mellékállomásai legyenek; hogy az intézményekből, amelyek ennek a kettőnek egészséges kifejlődését siettetik, a vidéknek is jusson. — Egyetemet, központi hivatalsszervezeteket, tőzsdéket, muzeumokat akarnak s nemcsak olyan apró vicinális alkotásokat, amelyek csupán a monografiában jelentenek egy sort vagy számot, hanem eleven, nagyszabású alkotásokat, olyan méretűeket, aminek eddig csak a főváros számára tartottak alkalmasoknak.

Ez a törekvés azonban eddig nem érte el célját, sőt ellenkezőleg ellentétet szült a főváros és a vidék között. Ez még magában nem jelentene semmi veszedelmet. A fővárosnak már nincs mit tartania a közigazgatási, kulturális és gazdasági decentralizálástól. A mint a fokozott termelés a fogyasztókat, az ujságok számának növekedése az olvasókat

szaporítja, — a vidéken létesített új intézmények talán elvonnának valamit a fővárostól, de sokkal nagyobb mértékben növelnék azok számát, akik ezeket az intézményeket igénybe veszik. Az egyetem a képzett emberek számát, a tőzsde az üzleti életet, a vállalatok számát, a vidéki gyárak a fogyasztókat, esetleg a kivitel. Ezen a téren a fővárosnak nem lehet oka a féltékenykedésre s a kormányának nem lehet elzárkózni az elől, hogy az állam áldozatait ezután a vidéki középpontok fejlesztésére, azok erősítésére és gazdagítására használja föl.

Egyéb ellentét azonban a főváros és a vidék, különösen a vidéki városok között nincsen. Tipusok megkülönböztetik a kettőt, az életmód más és más közöttük, de egyik sem mondhatja magáról, hogy a másik kizsákmányolja. A főváros és a vidék között nem csinálnak kereskedelmi mérleget s így nem lehet megállapítani, hogy mi több: az a pénz, amelyet a vidéki ember Budapesten vett, vagy onnét küldött árukért fizet — vagy az, amit a fővárosnak óriási gyomra a vidék által szállított élelemért adózik. A kettő körülbelül egyforma lehet s ha az egyik arról panaszkodik, hogy reá nézve az élet drágább, súlyosabb, viszont neki több jut az élet, a haladás kényelméből, szórakozásaiból, szellemi javaiból, mint a vidéknek.

Nem jó erről az ellentétről sokat beszélni, még tagadva sem. Ha van ellentét, amely csak az okos és indulattól ment versengésnek ellentéte — ne vadítsák gyűlölködéssé, irigy

A szép ismeretlen.

Irta: G. Courteline.

Chamouillé (a falit órát nézi): Három óra husz perc. Meglepő, hogy az én szép ismeretlenem még nincs itt. Pedig azt állította, hogy egy órákor pontban itt lesz. Gúnyt űzött volna velem, mikor megígérte ezt az első légyottot? Önérzetem erőlyesen visszautasítaná ezt a föltevést, ha természetes skepticizmusom hajlandóvá nem tenné annak elfogadására. Mind-egy; a percek, melyek az imádott nő jöttét előzik meg, mindenestre a legelviselhetlenebbek. (Csöngetnek.)

Rágalmaztam őt; ime itt van! (Hamarosan eldobja a szivarját, egy kézmozdulattal helyreállítja a frizurájának a harmoniáját és siet ajtót nyitni. Egy jól öltözött uriember lép be az ajtón.)

A jól öltözött ur: Guitare urhoz van szerencsém?

Chamouillé (bosszusan): Ejh, nem itt lakik Kérdezze meg a házmestertől! (Becsapja az ajtót.)

Hülye, ne! Vállat vonogat.) Ez is a holnapi napot keresi! . . . Utóvégre is, mit csináltam a szivarommal? (Hasztalan keresés. Ingerült gesztusok. Oda megy a kandalló párkányán levő szivardobozhoz, kivessz belőle egyet, megropogtatja, szagolgatja és elharapja a végét.)

Ennek a bárgyúnak a tévedése egy londre sembe kerül. (Rágyujt.) Miután az én szép ismeretlenem késik, elbeszéltem önöknek, ho-

gyan ismerkedtem meg ezzel a bájos nőcskével. A mult héten történt. Sajátságos kíváncsiság szállt meg, hogy bemenjek a szépművészeti iskolába, hogy lássam a római díjért pályázó festményeket. Néha valóban nem tudja az ember, hová viszi a munkátlanság. Mintegy negyed órája lehettem ott, ásitozva mint az osztriga a napon, nem is tudom már miféle ügyetlen mázolvány előtt, mikor mögöttem hirtelen megszólalt egy kedves hang:

— Bocsánat uram, kérem, kitől van ez a festmény?

Legott hátra fordultam. Az egyén, aki megszólított, egy gyönyörű fiatal nő volt.

Nem, komolyan mondom, hogy gyönyörű fiatal nő volt. Megvolt neki az a zavarba hozó bája, amelylyel a gyászruhában nagyon szőke nők bírnak és felismerem benne a fájbeli párisit, pusztán a fátylanak az illatáról. Ha azt mondom, hogy szép volt, istenem, pedig talán még sem volt tökéletesen az, de több annál bizonyára apró élénk szemével s egy kissé nagyon nagy rózsához hasonlítható szájjával, olyan rózsához, amely mosolyog.

— Látták önök mosolyogni a rózsákat?

— Nem.

— Nos, tökéletesen az.

A nőcske folytatta:

— A művész nevét, ha szabad kérnem? Ezek a festmények nincsenek alájegyezve. — Ez borzasztó.

Siettem őt felvilágosítani s valami banális köszönetet vártam a részéről, de egyszerűen

csak ennyit mondott: „Ah!” és kissé emelt fővel nézte tovább a képet.

Majd egy pillanat múlva:
— Nagyon szép festmény! — jegyezte meg.

Éppen nem akartam neki ellentmondani.

— Jobb, mondtam, az összes többieknél. Rám nézett.

Festő ön?

Ez a konokság, hogy megismerkedjék velem, gondolkodásra késztetett.

Minden ember hord magában egy pávát, mely mindig kész fölberzenkedni s legott hódítási eszmék csiráztak föl bennem.

— Ez, gondoltam magamban, kínálkozó jó szerencse. Igyekezzünk ügyeseknek mutatni magunkat s üstökön ragadni az alkalmat.

Ezt feleltem neki . . . (Csöngetnek.)

Bocsánatot kérek, majd máskor elmondom önöknek a többit. (Épp úgy mint az előbb. A szivart eldobja, piperézi magát a tükkör előtt stb. stb. A nyitott ajtón egy rosszul öltözött ur lép be.)

A rosszul öltözött ur: Uram, én fényképezési házaló vagyok. Tessék levétni magát. Nagyon könnyű fizetési feltételek . . .

Chamouillé (dühösen): Ne bosszantson!

A rosszul öltözött ur: Uram. Páris legnagyobb notabilitásai tisztelik meg a mi házukat megrendeléseikkel: Lesseps, Dumas Sándor, Bernardin de Saint-Pierre . . .

Chamouillé: Elhordja magát, maga koldus, csavargó, verklis! (Becsapja az ajtót.)

Borzasztó elgondolni is, hogy ilyen városban, mint Páris, védtelen az ember az ilyen invá-

féltékenységgé. Az igazság ott van, hogy a vidéki ember épp oly tiszta szívvel örülhet, ha látja, hogy Budapest komoly dolgokban is Európa metropolisai mellé állhat, mint aminő kevés oka van a fővárosnak sajnálni, hogy Magyarországon a kisvárosi kicsinyességek s nyársolgári szokások fészkeiből erőteljes, és tartalommal bíró középpontok fejlődjenek. A most kezdődő újabb évtized talán valóra váltja a vidéki városok álmait s nem lehetetlen, hogy a legközelebbi népszámláláson majd egyéb is mutatja, hogy Magyarországon több nagyváros van, mint a százezer főnyi lakosság.

Hosszu szakbeszéd.

A képviselőház ülése.

A bankvitában ma a Justh-féle függetlenségi párt hivatalos szónoka, Földes Béla fejtette ki pártjának álláspontját. Hosszu, az egész ülést kitöltő beszédet mondott és ismerjük el, szakszerű volt a beszédje. Hogy az érvei, melyeket a bankszabadság ellen fölvonultatott, nem állották meg a helyüket, azt sem lehet fölronni a hibájául, hiszen azért volt ő a Justh-párt felfogásának a kifejezője. Megjósolhatjuk a többi Justh-párti beszéd, amelyet a Háznak el kell majd kevés kivétellel szenvednie, még a szakszerűség szempontjából sem fogja kiállani a kritikát, mert tudvalevő, hogy abban a pártban Földes Bélán kívül nem sokan értenek a bankkérdéshez; sietünk megjegyezni, hogy maga a bankvezér, Justh Gyula, nem tartozik a főntebb említett csekély kivételhez. Ő és társai majd közjogi sérelmeket fognak elsírni szakfejtegetések helyett, amivel bizonyára jobban lehet port hinteni a nép szemébe.

A mai ülésről szóló tudósításunk alább következik:

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

A Kuria átirata folytán a Ház végleg igazolja báró Madarassy Beck Gyula mandátumát.

Hieronimi Károly kereskedelemügyi miniszter betérjeszt az ipari üzemekben alkalmazott nők éjjeli munkájának eltiltásáról szóló törvényjavaslatot.

ziókkal szemben. (Gépiesen keresi a szivarját.) Hová lett a szivarom? (Ujabb keresés. Rászánja magát egy harmadikra rágyújtani.) Nem jut többé az eszembe, mit mondtam . . . Ah, igen!

Azt feleltem a fiatal nőnek, hogy nem vagyok festőművész, de örömet szolgáltatára bocsátom gyöngé tudásomat az ő járatlanságának.

— Valóban? — mondta erre vidáman, — lesz olyan szives? Nos, annál rosszabb önnek, elfogadom! Képzeld el, hogy imádom a festményeket és éppen nem értek hozzájuk; nevetéses, ugy-e?

Ő maga karon fogott és jártunk egyik képtől a másikhoz, csevegve és nevetgélve, mint jó pártások. Egy cseppet sem értett a dologhoz az igaz és úgy beszélt a festményről, mint ruganyos derékaljakról, de annál hamiskásabb volt, amiről kellő tudattal birt, mert egy izben felkiáltott:

— Ugy-e bár, nem sokat érek?

Én azonban elgondoltam magamban:

— Milyen imáandó kis asszonyka! Minő jó gondolat volt tőlem, hogy a szép művészetnek palotájába jöttem!

Tíz perc sem telt bele, hogy szerelmes lettem bele, mint egy állat.

Mikor távoztunk, meglepetten kiáltott fel:

— Oh, milyen idő!

Esett az eső! . . . Nem volt esernyőm; annak az úri embernek a keserű gondolatai kezdtek erőt venni rajtam, akit balvégzete arra kényszerített, hogy vízzel telt zsebekkel térjen haza. Az én bájos ismeretlenem kétségen kívül a vesémbé látott, mert így szólt:

A bankszabadság.

Következik a bankjavaslat folytatólagos tárgyalása.

Földes Béla kijelenti, hogy a pártja a javaslatot nem fogadja el s örömet fejezi ki azon, hogy a két függetlenségi párt ismét együtt küzd.

Azt, hogy a mostani törvényjavaslatban kontemplálják a készfizetések felvételét, Ausztriában főzték ki, mint ez Bilinski egyik parlamenti beszédéből kiűnik. Ausztriában a törvényjavaslat indokolása sokkal részletesebb, alaposabban ki van dolgozva, mint nálunk, látszik, ott nagyobb gondot fordítanak rá.

Elismeri, hogy 1899-ben a bankstatumok terén több olyan változás történt, mely a magyar érdekeknek kedvez, hiszen már akkor tekintélyes osztrák politikusok és a sajtó a bank likvidálását hangoztatták, semmint az alapszabályok változtatásába belemenjenek. A magyarság kapott is kedvezményeket, ők azonban mind a mellett ragaszkodnak az önálló bankhoz, mert csak az önálló magyar bank lesz képes megerősödött önálló magyar gazdasági életet, kulturális, sőt szociális fejlettséget teremteni. Polemizál az előadóval, aki azt mondta, hogy a közös bank fentartása elsősorban nagyhatalmi érdekek. Ez lehet összbiródomi vagy osztrák érdek, de nem magyar érdek, mert nekünk önálló politikai érdekeink vannak. Kötelessége a nemzetnek még küzdelmek árán is megvalósítani azokat a szerveket, melyek az önállóság útját egyengetik. (Éljenzés a baloldalon.)

Az önálló bank története.

Az önálló bank története 1802-re nyúlik vissza, mikor az országgyűlés feliratot intézett a királyhoz a szabadalmazott nemzeti bank felállítására érdekében. Az 1848-iki 12. pont egyike az önálló jegybank felállítását követeli. Az eszmét 1848-ban részleg meg is valósították. 67. után olyan böcs államférfi, mint Csengeri Antal, ugy nyilatkozott, hogy ha a közös bankot nem lehet a magyar érdekeknek megfelelően szervezni, fel kell állítani az önálló magyar bankot. Röviden érinti Kerkápoly szerepét, majd rátér Széll Kálmán szerepére. Széll Kálmán akkoriban tárgyalásokat folytatott az osztrák kormányal és neki is az volt az álláspontja, hogy ha a közös bank szervezetét nem lehet úgy átalakítani, mint ahogy azt Magyarország érdeke megkívánja, akkor az önálló bank létesítendő. Ha ez elé akadályok gör-

— Hallja csak. Az ön szomorú helyzete meghat. Ha megengedi, hogy ne éljek vissza vele, önmek felajánlanám az én esernyőm védelmét.

— Én, asszonyom! — feleltem pompás apropossal, — visszaélnék a felajánlott esernyőjével! . . .

Ez elég szellemes volt, mint önök láthatják. Oh, nem mondom, hogy kolosszális! . . . de utóvégre kedveske, bohókás, mi! egyike ama közvetlen ötleteknek, melyek fél mosolyt keltenek s melyek legott tekintélyt kölcsönöznek az embernek. Van nekem elég aproposom, ha akarom! (Csöngötnék.)

Ah! (Rohan, majd hirtelen megáll.) Elmondtam az imént, mennyire bájos volt az én ismeretlenem, tüstént megítélhetik önök maguk is. (Megy ajtót nyitni. Egy sajtáságos ember lép be hosszú kék bluzban, vállszíjjon hordott fadobozzal, csákóval a fején s a csákó tetején egy kitömött macskával és házinyullal.)

A különös ember: Itt kell egy macskát megoperálni!

Chamouillé: Persze, hogy itt. Menjen a pokolba! . . . Becsapja az orra előtt az ajtót.) Ökör! Vadállat! . . . Azt hiszik, nem az ablakon kellene kidobni az ilyen embereket? (Lihog, egy pohár vizet iszik. Vonogatja a vállát. Lassankint lecsillapodik.)

Hol is hagytam csak? Sohasem érek a végére a históriámnak.

Szóval az én szépem fogta a karomat és folytattuk kettecskén az utunkat. A Saint-Martin külvárosban lakik. Egy óra hosszat éreztem a karomon kis kezének a melegét s az ernyőjének, az ő imáandó ernyőjének a

dülnének, a kartelbank eszméje valószínűleg meg.

A készfizetés.

E küzdelmeknek az volt az eredménye, hogy az új törvényben kimondatott a magyar bank felállításának joga. De a jog megvalósítását halogatják, most 1917-re tolják ki s közben fölvetik a készfizetés eszméjét, mely csücske a rendezésnek. De nekünk még a csücskének is csak az árnyékát akarják adni.

Ismerteti Ausztria közvéleményének átalakulását a magyar kérdésben. Ausztriában már nem nézik olyan nyers utasítással a közjogi követeléseket . . .

Polónyi Géza: Dehogy nem!

Földes Béla: . . . azon az állásponton vannak, hogy adjunk a magyaroknak közjogi kedvezményeket, de élvezzük ki azokat magunk is. Hanem gazdasági kedvezéseket ne tegyünk Magyarországnak. mert mi abból élünk és ha adunk, tönkremegyünk. Hol a szerződések megszegésére alkalom van, Ausztria megragadja az alkalmat. Így az argentinai hus ügyében.

Hock János: Nincs szankciója a mi törvényeinknek, mert nem tudjuk végrehajtani őket Ausztriával szemben.

Földes Béla a bankhitel fejlődéséről és annak Ausztria által elvetett előnyeiről beszél.

A kérvénydobáló közbeszól.

Itt a szónok megakadt beszédében, mert az egyik másodemeleti karzatról két iv összehajtott papiros esett le a szélsőjobb oldali padokra. Csury Pál képviselő fölvette őket. Sírún teleirt lapok: „Nagyságos magyar királyi miniszterium és nagyságos országgyűlési képviselő urak” — megszólítással kérvény volt rájuk írva. Rohoska József asztalossegéd, „családfentartó”, vádolja benne a városi kislakások egyik gondnokát, aki állítólag zsarolja a lakókat.

A ledobott kérvény egyáltalán nem kellett feltűnést, csak a karzaton volt egy kis mozgalom. Egy rendőr kivezette Rohoska Józsefet, aki notórius kérvénydobálója a Háznak.

E kis incidens után Földes folytatja beszédét. Azt mondják, hogy az önálló bank felállításával rázkódtatásoknak leszünk kitéve. Az ilyesmi nem megy rázkódtatás nélkül, de olyan nagymérvű, vagy katasztrófális nem lesz a rázkódtatás, mint ezt azok hinnék, akik a veszély hirdetésével érdeme-

csöppjeit, amint egyenkint a hátamra potyogtak. Oh, nem unatkoztam, kérem, higgyék el! A lakásához érve kértem a megiszteltetést, hogy bekisérhessem egész a szentélyébe: ezt azonban rendszeresen megtagadta.

— Ugyan miért? — kértem.

— Ön nagyon jó, felelte. Én azonban nem vagyok szabad.

— Ugyan menjen!

— Komolyan! mondta. A . . . barátnője vagyok annak a fiatal festőnek, kinek a nevét kérdeztem az imént öntől. Egy kissé minden nap ellátogatok így a szép művészetek palotájába; hallgatom, hogy mit beszélnek és ha nem beszélnek, kérdezősködöm! Elképzelteti, mennyire érdekel ez engemet.

Mondjanak önök amit akarnak: az ilyen dolgok mindig bosszantók annál is inkább, — mert váratlanok. De amint unszolgattam:

— Ne csorgassa a nyálát, mondta mosolyogva. Én megyek el önhöz csütörtököm. Ott leszek egy órákor.

— Megigéri?

— Megigérem.

És erre elváltunk. Nos, csütörtök ma van; egy óra (a fali órára néz) mindjárt négy lesz. Teringettét? Kezdek kétségbe esni!

De olyan lépteket hallok, melyek sohasem csalhatnak meg egy szerelmes fület. Tüstént csöngötnék. (Csöngötnék.) Lám, mit mondtam? Most azt mondja a szívem, hogy ő az!

Ajtót nyit. (Belép a szenes ember.)

Chamouillé örült dühében kidobja.

ket akarnak szerezni maguknak. Szól a hadikincséről, az osztrák-magyar bank aranyletétéről. Nem arra az aranyra kell adni, mely a bank pincéjében van, hanem arra, amely a népek szívében. Annak az osztrák hadvezérnek, aki azt mondta, hogy a háborúhoz pénz, pénz és pénz kell, nincs igaza, mert Machiavelli Titus Liviusról irt munkájában kifejti, hogy az ember a legfontosabb a háborúban. A népeket ki kell elégíteni, csak azután lehet harcba vinni őket.

Fráter Lóránt: Igy van! Én tudom a magam tapasztalatából!

Földes Béla: Az osztrák-magyar bank hitelszolgáltatásának rendezetlenségéről és igazságtalanságairól beszél.

Deviza-csárdás.

Negyed egy óraker Földes szünetet kér. Az elnök negyed órára felfüggeszti az ülést. Fráter Lóránt, aki lelkes helyeslője és közbeszólója a bankszabadsalom törvényjavaslatának, diadalmasan mutogatja legújabb szerzeményét, a Deviza-csárdást, amelyet Földes beszéde közben komponált.

A szünet után Földes Béla folytatta a beszédét. Azt fejtette ki, hogy a közös bank nincs tekintettel a mezőgazdaságra. Határozati javaslatot nyújt be az önálló bank felállítására tárgyában.

Az ülés ezzel délután 2 óraker véget ért.

A pénzügyi palota ügye zátonyon.

A miniszter leirata a városhoz.

Régen vaiudó kérdése és óhajtása Debrecen városának az új pénzügyi palota felépítése. A mai állapot e téren egyenesen tarthatatlan, mert a mai pénzügyigazgatási épület régisége, rozszantsága és egészségtelen volta nemcsak az ott dolgozó tisztviselők, hanem a bent járó ügyes-bajos polgárok egészségét és testi épségét is veszélyezteti.

Kovács József polgármester lapunk úlévi számában közlöt ez évi munkatervében az új pénzügyi palota létesítését is úgy jejlölte meg, mint amelyet az idén kell keresztülvinni. Az új városi színház létesítése kapcsolatos ezzel a tervvel, mert az ócska pénzügyigazgatási épület helyén épülne fel az új városháza, viszont a pénzügyi palota részére külön telket vásárolna a város. A város fejlődésébe is szépen illeszkedett be ez a terv, mely szerint a pénzügyi állami hivatalok részére egy szép, a modern Debrecenhez illő új palotát építenek a Komáromi Bészler és a megvett szomszédos telken. Ez a palota négy oldalra kanna homlokvonalat mert a Degenfeld-térről a Burgondia-utcára Megnyitják ugyanakkor a tervezett utcát is. Viszont a város 300.000 koronát adna a pénzügyigazgatóság régi épületéért.

Ugy látszott a tárgyalások során, hogy a megbeszélés közel van, amikor a pénzügyminisztérium bizonyára valami félreértés folytán, az egész tervet áthuzta. A pénzügyminiszter ugyanis most értesítette a várost, hogy az ajánlatot nem fogadja el és egyáltalán nem kívánja a pénzügyigazgatóságot és a hozzá tartozó hivatalokat új helyiségekbe elhelyezni, hanem kimondta, hogy a mostani régi és rozoga épületet kell kitaroztatni, kiavítgatni és a pénzügyigazgatóság maradjon ott, az adóhivatal s a többi hivatalok pedig tartsák meg szintén régi helyiségeiket.

A városnál remélik, hogy a pénzügyminisztert sikerül majd eltéríteni ettől az álláspontjától. A mai állapot szerint ugyanis az ügyes-bajos ügyfelek a város területén elszórt és egymással összeköttetésben és összefüggésben álló hivatalokat alig s csak hosszú keresés után találják meg. Debrecen város érdeke ellen is van az, hogy a régi álláspont főtartása mellett foglal állást a miniszter, mert a város veszít egy régi épületet s emellett utiában van a fejlődésnek is a pénzügyigazgatóság mai épülete. Végtül a

pénzügyigazgatósági hivataloknak is az az érdeke, hogy a pénzügyigazgatósághoz tartozó állami hivatalok egy épületben legyenek és a hivatalos helyiségek becsületes, tisztességes elhelyezést nyerjenek.

A városi tanács ez okokból a miniszteri leirat kapcsán elhatározta, hogy a város érdekeit sértő miniszteri határozattal szemben újból felir a pénzügyminiszterhez.

A helytelenül informált miniszter határozatának megváltoztatása eminens érdeke Debrecennek, mert a mostani álláspont az egész városszabályozási tervet keresztülhuzza. Viszont a mostani pénzügyigazgatósági palota olyan rozszant és ócska, hogy azt kiavítgatni nem is lehet.

Debrecen város egész közönsége reméli, hogy a pénzügyminiszter méltánvolni fogja Debrecen város érdekeit és a város tervét jóvá fogja hagyni.

Művésznők háboruja.

Jászai Mari és Török Irma.

A fővárosi művészvilágnak legfrissebb süített szenzációja az a háborúság, amely a Nemzeti színház két nagy művésznője: Jászai Mari és Török Irma között dul.

A háborúságot Sophoklesnek Hoffmannsthal-féle Elektraja okozta, amelynek címszerepét a hosszú idők óta némaságra ítélt Török Irmának osztották ki. Klytaemnesztra szerepe Jászai Marinak jutott, aki ezt boszszantó mellőzésnek tekintette, mert a címszerepre vágyott. Első felindulásában refüziálta is a reá osztott szerepet, melyet erre Fáy Szerénának akartak odaadni, de utóbb meggondolta a dolgot és értesítette Csathó Kálmán dr. rendezőt, hogy elítássa Klytaemnesztrát, sőt ragaszkodik hozzá.

A próbák megindultak, de nagyon ellenséges hangulatban folytak le s a botrány mint Damokles kardja, lógott a levegőben. Az utolsó próbák egyikén Jászai Mari, alapjában véve minden igaz ok nélkül igen hevesen megbántotta Török Irmát, előbb szóval, aztán a karját úgy megszorította, hogy fájdalommal felsikoltott. Igen kínos és csendes percek következtek, melyek rendszerint a nagy vihart szokták megelőzni. Török Irma azonban uralkodott magán, ajkába harapott, hogy a megtámadtatást a próbán egy szóval sem viszonozza.

Ilyen auspiciumok mellett folyt le utóbb az Elektra premierje, melyben a címszerepben Török Irmának, Klytaemnesztra szerepében Jászai Marinak igen jelentős sikere volt. És hogy Hoffmannsthal darabja még sem tudott behelyezkedni a Nemzeti Színház reperatóriájába, annak magyarázata az, hogy Török Irma az esti előadásokon is ugyanazt a gyűlöletet érezte Jászai Mari részéről, melynek a művésznő a próbáknál olyan eklatáns kifejezést adott. Török Irma idegrohamot kapott, elvesztette a biztonságát és a nyilvános botránytól való rettegésben lemondta az Elektra harmadik vagy negyedik előadását. A tragédia helyett Gringoriet adták.

Természetes, hogy a színházi fegyelem respektálása érdekében a Török Irma—Jászai Mari-affér színházi törvényszék elé került. Tegnap délután ült össze ez a bíróság, melyen Török Irma vádia ellen Jászai Mari nem is igen kísérlette meg a védekezést. Ekéánt a tárgyalás igen rövid lefolyású volt és kivételesen szigorú ítélettel így végződött: a Nemzeti Színház tagjaiból alakult bíróság, melynek Tóth Imre igazgató volt az elnöke, néhány percnvi tárgyalás után hozott határozatával elítélte Jászai Marit egy fél havi gátszájának elvesztésére.

Ezzel a kínos ügy be is lehetett volna fejezve. Amde Jászai Mari az Elektra próbáinál megkezdett gyűlölségét folytatta. Levelet irt Török Irmának, melynek enyhébb kifejezései egyáltalán nincsenek. Azt mondták, oly kitételeket foglal magában, melyeknél a büntető bíróságnál is lehet oltalmat keresni. Mégis annál a tiszteltnél fogva, mely-

lyel Török Irma a nagy magyar drámai művésznő elvitázhatatlanul nagy érdemei iránt viseltetik, beéri azzal, hogy kollégáinál, a Nemzeti Színház tagjai által alakított bíróságnál keres újabb menedéket és a levelet a színházi bíróság elé terjeszti.

A debreczeni népszámlálás.

Panaszos levél.

Nem merünk bizni benne, hogy a most befejeződött népszámlálás adatai teljesen hű képét adhassák Debreczen városának. A közönség soraiban számos panaszt hallottunk a népszámláló biztosok eljárására, amiből azt következtethetjük, hogy nem mindegyik népszámláló fogta fel kellőképpen a népszámlálási munkálatok hivatását, vagy pedig nagyon is sok munka nehezedett egyikre-másikra, ezért nem végezhetette el földadatát teljes korektséggel.

Tegnap a debreczeni közélet egyik jelesétől kaptuk a következő panaszos sorokat:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy figyelmébe ajánljam azt a nem egészen biztató eljárást, amelylyel Debreczenben a népszámlálás lefolyt.

A népszámlálásnak tudvalevőleg január első napján kell megtörténni. Hozzám például, ki nem is valami félreeső utcában, (a Péterfia-utcán) lakom, csak január 9-én délután 4 óra tájban hoztak népszámláló lapot. Nem lévén otthon, csak vacsora idején vehettem át, mikor viszont — fáradtan a napi munkától — nem volt kedvem vele bajlódni. Ma délben gondoltam kitölteni, de mire délelőttömöt teljesen lefoglaló munkából hazakerültem, a népszámláló biztos a számláló lapokat már kitöltetlenül elvitte, reggel 9 óraker.

Elvégre az embernek nemcsak az a dolga, hogy a népszámlálás céljára rendelkezésre álljon s kellene időt engedni, míg az ember a sok ágas-bogas kérdésre meg felelhet (nekem például 7 lapot kellett volna kitöltenem). Már most vagy nem lesznek meg rólam és családomról a pontos adatok, ami a népszámlálás eredményének megbízhatatlanságát vonja maga után, vagy úgy kell pótolni, hogy majd hivatgatnak ide-oda, szóval sok kellemetlenségrel, ami megint nem lehet célja az adatszolgáltatás kívánásának.

Csak azt nem tudom: ha itt, városban, intelligens és mindenkép türrhető viszonyok közt élő embernek is panaszkodnom kell a népszámlálás ellen, — mi minden eshetik meg a kevésbbé intelligens és kevésbbé jómódu néppel?

Eddig szól a levél, amelynek adatai valóban kétségeket támasztanak bennünk a népszámlálás föltüntetendő eredményének pontos sága iránt. A legjobban azt sajnáljuk, hogy későn kaptuk a levelet s így az esetleg támadt bajokat már a városi adóügyi osztály sem re-perálhatja, amely pedig dicséretreméltó buzgóságot fejtett ki a munkálatok irányítása körül.

Irodalom.

A Szociálistizmus-nak, a szociáldemokrata-párt Kunfi Zsigmond szerkesztette tudományos folyóiratának most jelent meg a januári száma a következő tartalommal: Buchinger Manó: a szociáldemokrata-párt taktikája. Kunfi Zsigmond: Taktika és erőgyűjtés. Basch Imre: Kisbirtokosok az agráriusok ellen. Paál Ferenc: Magyar szocialisták Amerikában. A. Z.: A lusta munká-

Szendrő Sándor Batthyány-u. 22. sz. alá

zongora és hangszerkészítő Debreczen.

Telefon sz. 729.

Telefon sz. 729.

sok. Nyisztor György: Szervezkedésünk alapja. Szemle: Elméleti szocializmus. Szocialpolitika. Szakszervezeti mozgalom. Nőmozgalom. Kultúra — álkultúra. A Szocializmus előfizetési ára negyedévre 1.50 korona. Előfizetni lehet minden könyvkereskedésben, vagy a kiadóhivatalban, Budapest, VIII. Conti-utca 4.

Ifj. Tisza István gróf házassága.

Főúri esküvő.

Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy fényes esküvő színhelye volt ma délben a budapesti Kálvin-téri református templom. A magyar főúri társadalom színe-java részt vett azon a szertartáson, amelyen ifj. Tisza István gróf, politikai életünk legkitünőbb vezérférfiának nagy tudásu és igen tehetséges fia esküdt örök hűséget Csáky Ili grófnővel, a ki szépségének és fiatalságának teljes pompájában ragyogott a mai esküvőn.

A szertartás külső képe igazán impozáns volt. Már tizenegy órakor az érdeklődők egész tömege lepte el a Kálvin-teret, ahol diszruhás rendőrök csapata tartotta fenn a rendet. A templomba csak belépő jeggyel lehetett bemenni, de csak tizenegy óráig, mert ekkor lezárták a nagy tölgyfaajtókat egész a násznép megérkezéséig.

Harangzugás és orgonabugás jelezte a mátkapár megérkezését. A templom bejárata és hajója délszaki növényekkel volt díszítve és főúri leányok és ifjak serege állott sorfalat a násznépnek, amikor bevonult az esketés színhelyére. A menet élén Podmaniczky Géza báró násznagy haladt óriási csokorral és remekművű násznagy bittal a kezében. Utána Tisza István gróf haladt karján a menyasszony édesanyjával. Majd a következő párok jöttek: gróf Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök gróf Csáky Albinnéval, Sándor János gróf Csáky Károlynéval, gróf Bethlen Pál gróf Csáky Gusztávnéval, gróf Edelsheim-Gyulay Lipót gróf Károlyi Gyulánéval, ifj. gróf Khuen-Héderváry Károly örgróf Pallavicini Jánosnéval.

A templomi közönség sorában foglaltak helyet: gróf Bethlen Andrásné, gróf Bethlen Istvánné, gróf Bethlen Ilona, gróf Bethlen András, gróf Festetich Andor, Mocsonyi Dinika és Jenny, Perczel Dezső, Herczeg Ferenc, gróf Blaskovich Elemér, gróf Korniss Károly és leánya, báró Gerliczy Félix és neje, özv. gróf Károlyi Gyuláné és leánya, báró Förster Jenő és neje, báró Radvánszky Albert, gróf Mikes Ilike, gróf Haller Istvánné, Szentiványi Zoltán és neje, Medeczky Frigyes és neje, özv. gróf Bissingen Ottóné, gróf Lázár Loránd, gróf D'Orsay Olivér, báró Harkányi Jánosné, Ludwigh Gyuláné és leányai és még számosan.

A templomban Krausz Gusztáv karnagy vezetése alatt az orgonisták és az énekkar régi magyar templomi énekeket adtak elő, miközben a násznép az urasztala körül sorakozott. Ekkor Szele György debreceni református lelkész lépett az új házaspár elé és költői ihlettől áthatott, gyönyörű képekben gazdag beszédet intézett hozzájuk.

A lelkész beszéde után, amely láthatóan meghatotta az esküvő előkelő közönségét, a násznép a Park-klubba vonult, ahol fényes dinner-t szolgáltak föl. A lakoma befejeztével délután öt órakor az új házaspár a bécsi gyorsvonattal nászútra utazott.

GLÜCK JÓZSEF

Árnyék- és lámpa kereskedése
Piacz-u. 6 a nagytemplom mellett.

A 48-asok testvéresülnek

Kinek csókol kezét Sümeget?

Kossuth Ferenc tegnap ellenzéki beszédet termelt s ez annyira meglepte pártíveit, hogy a vele szemben tervezett palotaforradalomról lemondtak s újból elismerték vezérnek. Azt mondják, hogy a hideg idő kitünő hatással volt Kossuth Ferenc idegeire s vére oly annyira felpeszduilt, hogy *Apponyit* már az amerikai utjáért is megkorholta. Most csak azon fáradoznak, hogy Justh Gyulát hozzászelítsék Kossuthhoz. A lassókötelet Polónyi Gézára bízták, aki fürge mozgásban van s lesi Justh Gyula mozdulatait.

Konstatálni kell, hogy a folyosón tombol az egyesülési ösztön. Ma még külön osztogatnak a vitarendezők. A Kossuth-párt Kelemen Bélát, Palugyay Móricot és Héderváry Lehel vezényelte ki vitaöröknek. A Justh-párt a maga őrségét ma délután tartandó értekezlete után nevezi meg. Holnap, úgy lehet, a vitarendezők két csoportja egyesül s így közvetlen közelségből ellenőrizheti egymást.

A munkapártiak nem tulajdonítanak a kölcsönös utálat talaján sarjadt szeretkezésnek különös fontosságot. De meg erősen biznak Polónyi Gézában, akinek mindig sikerült széttrönni azt a tényért, amelyet ő ragasztott össze. A képviselőház elnöke kijelentette, hogy fokozott türelemmel hallgatja meg a beszédeket, ha csak a szónokok nem kalandoznak messze tájakra.

A tegnapi Kossuth-beszéd révén érdekes pikantériának a híre terjedt el a politikusok között. A hír arról szólt, hogy Sümeget Vilmos tegnap kezét csókolta Kossuth Ferencnek.

Az esetet nagy derűvel tárgyalták ma a Ház folyosóján, de nem akadt a képviselők közül senki, aki ezt a jelenetet látta volna. Egy hírlapíró megkérdezte magát Sümeget Vilmost, hogy megtörtént-e a kézcsók? Sümeget így felelt:

— Nem. *Akinek én kezét csókolok, azt én meg is . . . ölelem.*

Majd elmondta, hogy a huszár egyszer levelet vitt egy öreg kanonoknak, aki kézcsókra nyújtá kezét. De a huszár nem kapott az alkalmon. Mikor aztán magyarázták, hogy ez így dukál, azt felelte:

— Már én akinek kezét csókolok, azt meg is . . . ölelem.

Igy dementálta Sümeget a kézcsókot.

És ebben a dementiben benne van annak is a magyarázata, hogy mennyire lehet értékelni a készülő testvéresülést.

Színház és művészet.

A színház műsora:

Péntek: Leányvásár, operett. Bemutató előadás. (A bérlet.)

Szombat: Leányvásár, operett (B bérlet).

Vasárnap: Délután Aranyvirág, operett. Este Leányvásár, operett (Kisbérlet).

Blaháné vendégjátéka. Blaha Lujza, az illusztris művésznő ma tudatta Zilahyval, hogy szíves meghívását elfogadja és két estére eljön Debrecenbe. A vendégjátékok napja következőképp lett megállapítva: Szombaton 21-én kerül színpadra Csiky és Máder operettje, a Nagymama a címszerepben Blahánéval. Vasárnap, 22-én Bokor József 100 arannyal kitüntetett eredeti népszínművét, a Kurucfürangot adják, melyben a művész-

nő Bözsit játssza. Ez előadásokra a jegyek már hétfőtől kezdve előre válthatók. — A szombati előadást bérletszünetben, a vasárnapot pedig kisbérletben tartják.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 órakor Huszka szép zenéjű operettje, az Aranyvirág kerül színpadra mérsékelt helyekkel, a címszerepben Szilassy Etelkával. Este kisbérletben Kerner József új operettjét, a Leányvásárt adják, a főszerepekben Zilahyné, Bárdos, Torma, Horváth, Ligeti, Borbély, Kardos és Nádorral.

Igazgató-választások vidéki színházakban. Székesfehérvárról jelentik: A székesfehérvári színházi bizottság három pályázó közül a színházat egyhangulag ismét Szalay Lajos jelenlegi színházigazgatónak adta ki három évre. Mivel a választás egyhangú volt, a bizottság döntését nem is terjesztik a városi közgyűlés elé. — Győrből jelentik, hogy az ottani színházra, amely Mezei Bélának délvidéki színházigazgatóvá megválasztása folytán üresedett meg, Szabó Ferenc, Kövesi Albert, Balla Kálmán, Heves Béla, Patek Béla, Szabados László és Delli Lajos pályáztak. A választás február 15-ikén lesz. — Pályázatot hirdettek még az erdélyi első és második és a felvidéki színházterületre is.

Kardalosnő, mint primadonna. A debreceni színházterületén működött most három éve Havy Rózsy, a szép arcú kardalosnő, a ki jelenleg az aradi karnak a szépe. Havy Rózsi a napokban mint primadonna fogja a sikereket aratni, egy kis vidéki színházban. Az eset úgy esett, hogy az Arad melletti Pécska községben nagyon rosszul megy a dolga László V. Bódog színházigazgatónak, a ki az aradi színház kóristáihoz fordult, hogy vendégszerepeljenek nála egy estén. Az aradi kóristák teljesítették a bajba jutott színházigazgató kérését és hatan kimennek Pécskára, ahol eljátszák a Tatárjárás operettjét. Havy Rózsy lesz Mogyoróssy önkéntes, akitől az egyik aradi lap azt az információt szerzte, hogy: „sok kis vidéki város közönsége tehet tanúságot arról, hogy Havy Rózsi ünnepelt Mogyoróssy önkéntes volt. A kóristák nem kérnek díjazást a vendégszereplésükért.

Vilmos császár operája. Münchenből jelentik: Az itteni udvari operában február második felében ritka érdekes előadás lesz meghívott közönség előtt. Egy operett fog színpadon látni, amelynek zenéjét Frigyes Vilmos herceg, szövegét Vilmos császár írta. A darab címe: Szerelmi álmom.

A Debreceni Zenekedvelők Társasága folyó hó 13-án, pénteken este 6 órakor a kereskedő társulat titkári helyiségében választmányi ülést tart Wessprémy Zoltán ny. főispán elnöke alatt.

Mánuel és Gaby Deslys.

Betegápoló az ex-király.

Mánuel, az elűzött portugál király most minden bánatát és szomorúságát azzal enyhítgeti, hogy még tízeszeres udvarol Gaby Deslysnek, ennek a csodaszép és ifjú táncosnőnek, aki még király-korában is hű szerelme volt Mánuelnek.

Gaby Deslys Mánuel elűzetése után ezt az alkalmat fölhasználta arra, hogy ha már felséges kedvese elvesztette a trónt, legalább ő járjon jól: alaposan megdöngötte a reklámdobokat, aminek aztán az lett az eredménye, hogy a világ összes impresszáriói vetekedtek egymással, hogy melyik szerződtesse. A kis Gaby Deslysnek volt annyi esze, hogy a legmagasabb árat ígérő szerződést írta alá. — Így történt, hogy azóta Párisban játszott. — Pár hét múlva a lapokban egy szende kis komédiánké jelent meg: Gaby Deslys egy új táncbetanulása céljából Londonba utazott.

Holott . . . holott . . . Hogy is mondja

Megérkezett nagy választékban asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén Ebédlő, Kávés, Teás, 'likőrös, vizes, boros, sörös készleletek a golcsóbb mellett. — Képek-keretezés és árvegyezés a legolcsóbban!

a kék-vók hangjai mellett egy rémes pesti kuplé? Ez már nem tánc, ez már egy szerelem . . . A londoni ut célja egy drága kis randevu volt . . . Gaby Deslys Londonban találkozott az ifju királyllyal, egyszer, kétszer, — igen gyakran.

Végül azonban mégis csak el kellett volna utaznia.

Tekintve azonban, hogy az ifju Mánuelre egyáltalában nem lehet a legendás mondást ráhuzni, hogy: többet ér egy ifju pásztor, — mint egy öreg király, Gaby Deslys elhatározta, hogy marad. Londonban marad. Ennek a maradásnak a címe: betegség. Mánuel király — így jelenti ezt az indiszkrét távirat — egy pillanatra sem hagyja magára a beteg táncosnőt. Sőt: kitünő betegápolónak bizonyult a husz éves Mánuel . . .

Ujságírók ünnepe.

Hieronymi előzékenysége.

A budapesti ujságírói kar, a hazai és a külföldi hírlaptudósítók megható ünnepe keretében köszönték meg Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternek azt az előzékenységet, hogy a budapesti főpostán külön telefon szobát rendeztetett be a hírlaptudósítók számára.

Ma este fél hétkor Hieronymi miniszter Kálmán, Stetina és Hollán Sándor államtitkárok kíséretében megjelent a főpostán, ahol a kényelemmel és ötletesen berendezett telefon szobában Follérth Károly posta és távirat vezérigazgató lelkes beszéddel fogadta őket. A miniszter megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy régi vágya volt ennek az intézménynek a létesítése, mert tudatában van annak, hogy a hírlaptudósítók mily fontos szolgálatot tesznek az országnak és a kultúrának. Ezért elkövet minden lehetőt a kényelmük érdekében.

Gratz Gusztáv a külföldi hírlaptudósítók. Rákosi Jenő pedig az „Othon” hírlapírók-egyesülete nevében mondott köszönetet a miniszternek, aki azt felelte, hogy őt sokat támadták az ujságírók, de ez nem volt ok arra, hogy azért meg ne becülje őket.

Rákosi Jenő: Hála Istennek, nem ártott meg az egészségemnek. (Oriási derűlttség.) Hieronymi Károly: Nem ártott meg, de gyakran dicsérték is és ez mégis csak jobb. (Derűlttség.)

Ezután Herceg Ferenc, Béla Henrik és Szávay Gyula szólaltak még fel, az utóbbi a Vidéki hírlapírók országos egyesülete nevében mint az egyesület elnöke üdvözölte melegen a minisztert és Hollán tanácsost, aki szintén sokat fáradozott a szép cél érdekében.

Végül Neményi Károly postaigazgató átvette a telefonszoba kezelését, amelyben rögtön le is adott néhány beszélgetést.

Az ünnepélyt vacsora követte, amelyen szintén sok lelkes felköszöntő hangzott el.

Mulatság.

Gazdász-bál. Ma este igen elegáns mulatság volt a Bika-szálló nagytermében. A gazdász-ifjak rendezték a mulatságot, melyen a legelőkelőbb közönség vett részt. A lépcsőházat és a termet igazi műizléssel díszítették fel és a pazar kiállítású bál valószínűleg fényessé tette a ragyogó toalettekben pompázó hölgyek és irakkos urak serege. A mulatságon kitünő hangulat uralkodott a reggeli órákig.

A megjelent bálanyák névsora a következő: Benkó Bertalané, dr. Csikós Sándorné, Domahidy Elemérné, özv. Farkas Lászlóné, Gass Gyuláné, Jármay Andrásné, Jármay Miklósné, Kerpely Kálmáné, Kolbenheyer Kálmáné, Krasznay Gáborné, dr. Magoss Györgyné, Moldován Lászlóné, Ormányi Jánosné, Rickl Antalné, Szabó Gyuláné,

Szabó Miklósné, Szalay József dr., Széll Lászlóné.

A megye előkelőségei közül megjelentek: Benkó Bertalan, dr. Besskó József, dr. Csikós Sándor, Domahidy Elemér, Gass Gyula, Hevdlieska Ernő, Jármay András, Jármay Miklós, lovag Kerpely Kálmán, Kolbenheyer Kálmán, Krasznay Gábor, dr. Kovács József, dr. Magoss György, Moldován László, Ormányi János, dr. Rácz Mihály, Rickl Antal, Sesztina Jenő, Szabó Gyula, Szabó Miklós, Szalay József, dr. Széll László, Vecsey Zoltán, Wessprémy Zoltán.

— **Művész-estély a Royalban.** Ritka műveltségben lesz része a város közönségének szombat este. A Zion betegsegélyző egyesület a Royal-szállóban művész-estélyt rendez, amelyen részt vesz Zilahy Gyuláné, Simonovits Rózsi, Unger Annus, Mandel Irén, Strelinger Annuska, Zilahy Gyula, Hainal Arthur és Ligeti Lajos. A programra tűzött művész-számok kiválóak s az előadók nagy művészi készsége és a Zilahy-pár istenadotta tehetsége biztosítja a szép sikert. Az előadást Ferenczy Frigyes rendezti nagy ambícióval.

Asszonyok tolvajbandája

Lopások a vásárokon.

Hajduhadháziról jelentik: Kitünő fogást csinált ma délelőtt a hajdubüszörményi csendőrség. Kinyomozott és elfogott egy tiz tagból álló tolvajbandát, amelynek tagjai csupa hadházi fiatal és szép menyecskék s akik nem vásárolni, hanem lopni jártak az ország különböző vásáraitra.

A hadházi hetipiacon már régóta feltűnt, hogy egyszerű parasztasszonyok árultak fa- és vasedényeket, ruhaneműket és mindenféle más cikket, amiket csak a vásároló kereskedők szoktak magukkal vinni. Ezek az asszonyok potom áron árúsították áruikat, ami végre is feltűnt a rendőrségnek és kutatni kezdték, honnan veszik ezek az asszonyok a portékát. A mai hetipiacon végre elfogtak közülük néhányat és ezeknek vallomásából furcsa kis történet került napfényre.

Kisült, hogy egy valóságos tolvajsövetkezet alakult asszonyokból és ezek tervszerűen jártak a zországas vásárookra, hogy ott öszszeharócsoljanak különféle tárgyakat. A zsákmányt aztán a hajduhadházi piacon értékesítik és a hasznon megosztózkodtak. Az elfogott asszonyok közt van Farkas Miklósné, Szabó Eszter, Kovács Zsófia, Szabó Istvánné, Pozsut Zsófia, Szabó Miklósné és Elek Róza. A többi három asszonyt úgy csípték meg, a mint menekültek az országuton. Természetes, hogy a tolvajbanda tagjai ellen megindították a büntető eljárást.

Érdekes, hogy a károsult kereskedők csak most tudták meg meglopásukat, amikor a tolvajok már a börtönben vannak.

HIREK.

— **A király meggyógyult.** Bécsből táviratozzák: Öfélése egészsége teljesen helyreállt. A nátha és a rekedtség is teljesen megszűnt. A felség mindennap sétát tesz a schönbrunni kastély kertjében. Öfélése ma délelőtt 11 órakor Thurn-Hohenstein Ferenc gróf volt miniszterelnököt külön kihallgatáson fogadta.

— **A presbyterium ülése.** A debreceni református egyház január hó 14-én szombaton délután négy órakor az egyház tanácskörtében presbyteri gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés arról, hogy

az 1910. évi december 21-én tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve december hó 24-én hitelesített. 2. Néhai Kálmán András helyére behívott Tóth Lajos presbyter eskütétele. 3. Az egyházkerület 1910. évi 649. sz. végzése Háló S. tanító és társai felebbezésére. 4. Az 1910. évi december 28-án tartott presbyterválasztás jegyzőkönyve; az 1555—1910. P. számú végzéssel felkért küldöttség jelentése a választás eredményéről; határozás a presbyterium újraalakítása s az ezzel járó választások kitiizése tárgyában.

— **A marostordai főispán beiktatása.** Marosvásárhelyről táviratozzák, hogy ma délelőtt iktatták be Haller János grófot, Marostordamegye és Marosvásárhely új főispánját. Először a feldiszített megyeházán volt az installáció. Köllő Ignác alispán üdvözlő beszéde után Haller gróf letette az esküt, majd székfoglaló beszédében hangsúlyozta, hogy célja a béke és nyugalom helyreállítása. Azután a városházán volt a beiktatás, ahol Bernády György polgármester beszéde után az új főispán letette az esküt. Mindkét beiktatás nagyon impozáns keretben folyt le s úgy a megyei, mint a városi törvényhatósági bizottság lelkes óvációban részesítette az új főispánt. Délután 2 órakor ünnepi banket volt Haller gróf tiszteletére.

— **A kereskedők és a betegpénztár.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara értesíti az Omke utján az érdekelteket, hogy az állami munkásbiztosítási hivatal biztosítási tanácsai 11. számú elvhatározatukban azt az álláspontot foglalták el, hogy az 1907: XIX. t.-c. 3. paragrafusának 18. pontjában említett raktárvállalatok alatt csak a harmadik személyek áruinak raktározásával iparszerűen foglalkozó vállalatok értendők és hogy a kizárólag saját áruik raktározásával foglalkozó üzemek — vagyis a közönséges árukereskedések — raktárvállalatnak nem minősíthetők és ha a törvény idézett paragrafusában foglalt felsorolás e tekintetben másképpen nem intézkedik, nem esnek balesetbiztosítási kötelezettség alá. Ha tehát mégis ily járuléktól kivettnek rájuk, felebbezzék azt meg, erre hivatkozással.

— **A közös hadsereg aviatikus-csapata.** Bécsből táviratozzák, hogy a közös hadügyminiszteriumban az önkéntes automobil-csapat mintájára önkéntes aviatikus-csapat tervével foglalkoznak. A hadügyminiszter hír szerint ebben az irányban már tárgyal az osztrák és a magyar Aero-klubbal.

— **A kerületi orvosok telefonja.** Mint ismeretes, a nagyváradi postaigazgatóság megvonta a város kerületi orvosaitól a telefondij-kedvezményt, azzal a megokolással, hogy az orvosok a magánlakások rendelő szobájában tartják a telefont, holott a kedvezmény csak a hivatalos helyiségben elhelyezett telefonra vonatkozik. A városi tanács mai üléséből megkereste a nagyváradi postaigazgatóságot, hogy a telefondij-kedvezményt adja meg továbbra is a kerületi orvosoknak, mert rendelőszobájuk egyszerűs mind hivatalos helyiségük is. A tanács átrátara a nyári kolera-veszedelemre való utalással igazolja a kért kedvezmény jogosságát.

— **A király személye körül miniszter.** Egy fővárosi estilap bécsi forrás alapján azt jelenti, hogy döntés esett a király személye körül miniszter kinevezése dolgában. Széchenyi Emil gróf kinevezése befejezett tény és már legközelebb hivatalosan is publikálni fogják.

— **Antal püspök a klerikalizmus ellen.** Antal Gábor dunántúli református püspök ujesztendei predikációjában nyílt bátorsággal felhívta hivatott a klerikalizmus elleni harcra. Az utóbbi öt esztendő — ugymond — végtelen megpróbáltatásokkal járt hazánkra. Fölütötte fejét a klerikalizmus s amíg a fölvilágosodott nemzetek harcot indítottak ellene, addig nálunk, a kormányzati rendszer csak erősítette azt. Ama reménységnek adott azután kifejezést Antal Gábor,

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

hogy az új politikai áramlat letöri majd az elhatalmasodott klerikalizmust s fölhevítve, hogy a küzdelemben minden erejükkel vegyenek részt. A bátor hangú egyházi beszéd nagy tetszéssel találkozott a liberális körökben, de annál nagyobb ellenszenvet keltette a klerikálisok között, akik most vallás elleni izgatásról vádolják Antal püspököt.

— **Orvosi felfedezések** korszakát éljük. A sebészek ma már műteteikkel oly betegségeket is gyógyítanak, melyek annak előtte sok ezer ember életét pusztították el. A vér-baj elleni küzdelem is igen nagy eredményeket mutat fel és éppen így halad a tudomány az Epilepsia (nehéz-kór) ellen vívott harcában is. E téren az újabb kutatások sorában első helyen dr. Szabó Sándor specialista orvos gyógyeljárása említendő, ki tudományos kutatásai alapján egy oly gyógymód birtokában van, melynek révén a legmakacsabb Epilepsiát is sikerrel gyógyítja és ezért mindenkinek, ki Epilepsiában szenved, ajánlható, forduljon bizalommal nevezett orvos intézetéhez, Budapest, Nagykorona-utca 18., hol szívesen nyújtanak — levél útján is — felvilágosítást.

— **Zsebtolvajlás Sámsonban.** Király Sándor nagycseréi erdei gazdaember alaposan beszélt e hó 7-én este Csürködi István hajdusámsoni korcsmájában. Ugyanott italozott akkor Kerekes Ferenc hajdusámsoni 16 éves fiú, aki megleste a gazdát, amikor távozott és a részegen bandukoló ember mellényzsebéből kilopott 297 korona készpénzt. Király Sándor másnap reggel észrevette pénzének eltűnését és jelentést tett a csendőrségnél az esetről. A csendőrök kinyomozták a tolvajt, akinél 52 korona híjával megtalálták a lopott pénzt. Az elvetemült fiú bevallotta bűnét, a hiányszó összegre vonatkozólag pedig azt mondta, hogy azt elmulattatta a sámsoni korcsmákban. Kerekest letartóztatták és bekísérték a debreceni ügyészség fogházába.

— **Egy operatőrnő tragédiája.** Különös körülmények között ért halálos szerencsétlenség egy Thalaxis nevű francia operatőrnőt, akit Párisban és Milanóban is eléggé ismert az operatőrnői közönség. A művésznő minap Marseilleben vendégszerepelt és előadás után hazatérve szállóbeli lakására, egy pillanatra kiment a félreeső helyre. Félperc múltán sikoltozva, rémülten rohant ki és akkor már egész testéből patakzott a vér. A rejtett zugban ugyanis a művésznő testsúlya alatt betört a porcelláncsésze és a szilánkok össze-vissza vagdalták és sebeztek Thalaxi asszonyt. Nyomban kórházba szállították, de az operáció sem segített rajta: harmadnapra, vérmérgezésben meghalt.

— **A város földet vásárol.** Debrecen város tanácsa mai ülésén elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek a Polgári-félegyületi kaszáló megvásárlását. A kaszáló terület 43 hold s 500 koronába kerül holdankint, az egész birtoknak tehát 21.500 korona az ára. A tanács egyszersmind azt javasolja, hogy a kaszálókat erdősítsék be.

— **Meggyógyult a gyermekgyilkos apa.** Balogh László erdőőr, aki pár nappal ezelőtt másfél éves kis leányát megölte és saját magát is mellbelőtte, ma délelőtt gyógyultan hagyta el a kórházat. Régi tüdőbaja most is megvan ugyan, azonban a lött sebére már begyógyult, ezért a sebészeti osztályról el kellett bocsájtani. Minthogy rendes lakása és foglalkozása van és megszökésétől különben sem kell tartani, ezért az ügyészség nem rendelte el letartóztatását, hanem szabadlábban hagyta a szerencsétlen embert, aki fölött az esküdtbírósg fog itélkezni bűnös tetteért.

— **A gazdasági ismétlő iskola államosítása.** Mint annak idején jelentettük, a város főljánlotta az államnak a gazdasági ismétlő iskolát, a kultuszminiszter azonban nem vállalt, hogy átveszi-e az iskolát állami kezelésbe. A városi tanács mai ülésén elhatá-

rozta, hogy az iskola államosítását megsürgeti a miniszternél.

— **Adomány a Gönczy-egylet tanítói internátusnak.** Egy fenkölt gondolkodású urnó, özv. Kanizsay Endréné ny. debreceni ref. tanítónő néhai férje, Kanizsay Endre és Kanizsay Endréné alapítványa címén 50 koronát küldött a Gönczy-egylet elnökségéhez a tanítói internátus javára, mely szíves adománnyáért ez uton is köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Véres harc a csendőrökkel.** Makóról táviratozzák: Tegnap éjjel táncmuláság volt Csanádpalotán. Tíz legény részeg fővel be akart tolnakodni a terembe, de az éppen arra járó csendőrök kiutasította őket. Hajnali két óraker a legények meglesték a cirkáló csendőröket és megtámadták. Az egyik legény, Ludányi József, fojtogatni kezdett egy csendőrt. Ezt látva a másik csendőr, szuronyával Ludányi szívébe szurt. A sulvosan sebesültet kórházba vitték, a többi ittas legényt tartóztatták. A csendőrpáncsnokság vizsgálót indított.

— **Öngyilkos gazdalegény.** Fekete Károly 23 éves derecskei gazdalegény ma délelőtt szerelmi bánatában felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már meghalt. Az ügyészség mellőzte a hulla felboncolását, mert nyilvánvaló, hogy öngyilkosságról volt szó.

— **Adomány a kórháznak.** Sajó Béla dr. nvolevan koronát adományozott a f. hó 8-án elhunyt Schmalb Adolf családja nevében közorumegeváltság címén. A kórházi igazgatóság a szegény betegek karácsonyünnének alapjára fordította a nagylelkű adományt, melyért ezuton mond köszönetet.

— **Szerelmi hosszú bombával.** Boroszlóvból táviratozzák: Miszlovicban egy Moskov nevű Galiciából bevándorolt paraszt elten három asszony, akiket elcsábított, bombával merényletet követtek el. Mislovic azonnal meghalt.

— **Debreceni takarékszövetkezet, Csánó-utca 19.** (Knol-ház.) Január hó 1-én megkezdette működését. Előnyös kölcsönöket folyósít minden nap, kezeség mellett betáblázásokra vagy értékpapírokra.

— **A világhírű, eredeti Pilseni állandó friss csapolású sör** kapható a Royal-szálloda összes helyiségeiben, ugyszintén naponta változatos villásreggelik kaphatók. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan.

— **Gyönyörű bál** kelmék és diszek Donogán és Somossynál Debrecen, Kistemplombazár.

— **Allig használt, új divatu valódi perziáner boa** azonnal olcsón eladó. Cim a kiadóban megtudható.

Legjobb és legszebb
Czipők Dániel czipő
gyártásában
TELEFON
501
Tolnai Debrecen,
Racsz. u. 49. postával szomban.

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

— Az anyyi már, mintha megvolna, — sóhajtott fel az ex-kispap. — Világos, hogy a leány beléd bolondult. Ahogy ott ült egész este a vacsoránál és olyan áhíthatos figyelemmel hallgatta, hogy mit beszélsz s aztán közbe-közbe olyan pirulva süttötte le fejét, rögtön láttam, hányat ütött az óra. Szerencsés kópé!

Vili barátja vállára tette kezét.

— Alea jacte est. Átmentünk a Rubikonon. A leány már a mienk. Most csak a vén fősvény van hátra. Az prüsszögni fog egy kissé, voankodik kinyitni a pénzes zsákját; de kinyitattuk vele, ne félj! Beülünk ebbe a kastélyba, kitisztítottuk a penésztől és a piszoktól, pompásan kifestjük, rózsákat futtatunk föl a folyosó oszlopaire, egy kis vörös tornyot építünk a tetelébe a galamboknak!

De Miklós már nem hallgatja, amit barátja fecseg. A sugár magas leány képe lebeg előtte folyvást, azzal a lángoló arccal, azokkal a fénylő nagy fekete szemekkel, a mint ott áll a folyosón. És Miklósnak úgy rémlik, mitha azok a fénylő, nagy komoly szemek még most is folyvást reá tapadnának s mintha keresztül látnának egészen a szívéig és meglátnának ott minden nemtelen gondolatot.

Vili ide ugrik, oda ugrik, mindent megnéz a szobában.

— De jöjj hát, Miklós, nézd csak ezt a gyönyörű kis képet. Ki gondolta volna, hogy a te menyasszonyod még festeni is tud!

Miklós oda nézett, aztán iszonyodva fordította el fejét. Egy kis aquarell kép volt, tallán még a zárdában készítette Margit, valami nagyobb képnek a másolata, ama rettenetes képnek, mely Miklós lelkében kísért. A szerencsevadász átrohan lovával az élő hidon.

Jéghideg borzadás rázza Miklós egész testét, arca halálsápadt.

— Mi lelt? Az istenért! mi lelt? — kérdezi barátja.

Miklós nem felel, csak ott áll, némán, borzongva és visszavágvik innen az inségre, a homályba, a mocsokba, az elzúllott lények közzé.

Nyarády Dániel haza ér.

Lázasan töltött rettenetes éj után megvirradt a reggel, — végre, valahára, Miklós már azt hitte, hogy soha sem virrad meg.

A szél kiadta mérgét az éjjel. Ugy siviított a hosszú folyosón végig, úgy rázta az ablakokat, úgy recsegett a gerendákat a tetőn, hogy az ember attól félt, mindjárt összeomlik ez az egész ház. Néha csaknem úgy hallatszott, mint valami emberi jaigatás. — Miklós rémülve emelte föl fejét az ágyból s hallgatódzott; de már nem hallotta. Aztán valami aítót talált nyitva a szél, az csapkodta rettenetes dörömböléssel, mire végre ezt a mulatságot is abba hagyta. Éjjelután egészen elhallgatott.

Reggelre fehér lenel borította a földet, a háztetőket, deres volt minden, amerre a szem tekintett, a pocsolvák befagytak az utcán, a jevző nagy bundába takarózva jött ki a szemközti házból.

Vili barátunk lassan, nyugtázkodva bunt ki az ágyból. Miklós már ekkor az ablaknál állt.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Székváros E. debreczeni bizottságos távirati jelentése

Budapest, 1911. január 12.

Készáru változatlan.	
1910. októberi buza	10.61—62
1911. áprilisi buza	11.10—11
1910. májusi buza	—
1911. áprilisi rozs	7.96—97
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	—
1910. októberi zab	—
1911. áprilisi zab	8.56—57
1911. májusi tengeri	5.59—60
1910. szept. tengeri	—
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen a főtőzsdével szemben — levő bódében. —

Viepersalóbol

DEBRECEN
UJ

NYILTTÉR.

Az Emulsió vételénél a SCOTT-féle eljárás védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni. Utánzatoktól óvakodjunk.

A vérszegénység

veszélyes állapot, melyet haladéktalanul a SCOTT féle Emulsióval kell megszüntetni. Az Emulsió hatalmas erősítő szer, melyet orvosok és betegek azonos bizalommal használnak. A SCOTT-féle Emulsió jobbízű, könnyebben emészthető és hatékonyabb, mint a közönséges csukamájolaj. Próbálja meg és meg fog győződni róla. A

SCOTT-féle Emulsió

egyenlőképp hasznos vérszegény és sápkóros betegeknek, bármily koruk legyenek is. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Tiszta agyagból készült: szép és jó

cserép, fali tégl
és legszebb

nyersfalazati tégl

csak a

Karczagi
agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Óvd a feleséged.

A koponyórt nagy gyémántok ellen és több ezer közönséggel teljes nével, diákróli mellett kéri 90 fill. magyar bélyeg elcséhen
Frau A. KAUPA,
Berlin Sw. 209.
Länderstr. 51.

Szegénysorsu

nők és férfiak
biztos kereset
hez juthatnak.

Czím a kiadóban!

„Gyöngyvirág Crème“

AZ AROKREMEK GYÖNGYÖI!

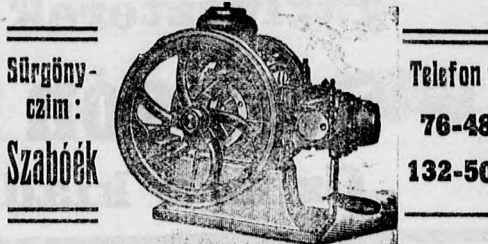
Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Símává, lehérré és átvéte teszi az arcot!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való crème nem zsíroz, míg az éjjeleire való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.
Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárban,
DEBRECEN.

EREDETI BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok

Sürgöny-czím: Szabóék

Telefon: 76-48 132-50

Szabó Emil és Társánál

BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. sz. m.
benzin motorok. Szivógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kérjük a c. imre ügyelni.

Pályázati hirdetmény.

A mikepércsi református egyház egy új iskola építésére pályázatot hirdet. Terv és költségvetés a lelkészi hivatalban megtekinthetők s ugyanott az építésre vonatkozólag felvilágosítások nyerhetők.

Határidő az ajánlatok megtételére **folyó évi február 15-ike.** Ajánlatok a lelkészi hivatalba adandók be. Vállalkozó a vállalati összeg 5%-át a szerződés megkötésekor biztosítékul az egyház pénztárába befizetni köteles.

Szőnyegek, Füg. önyök, Terítő
Haas Fülöp és Fial
gyárosoknál
Debreczen, Placz-u. 59.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában
Placz-utca 49.

Debreczen sz. kir. város Tanácsától.

21494 -- 1910.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Belső-Ohat nevű 3850 katasztrális hold 158 négyszögöl területű ingatlan tagbirtok, valamint a Telekháza (Külső-Ohat) nevű 4067 katasztrális hold 1559 négyszögöl területű ingatlan tagbirtok, külön-külön 1912. év október hó 1-től kezdődő és 1924. év szeptember hó 30-án végződő 12 évre nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatnak; és pedig akként, hogy az árverés mind a két ingatlanra külön-külön két alternatíva szerint fog megtartatni.

Első alternatíva. 1. Haszonbérlet köteles a jelenlegi haszonbérlet által épített és annak tulajdonát tevő s az árverési feltételekhez fűzött becsü kimutatás és pedig a Belső-Ohaton 1-18, a Külső-Ohat (Ohattelekházán) 1-17. tétel alatt felsorolt építményeket 1912. évi október hó 1-én, mint a birtokba lépés napján egyik-egyik birtoknál 150.000 korona azaz Eyszázötven ezer koronában megállapított becsértékben átvenni.

Második alternatíva. 2. Ezen fentjelzett épületek a város által a régi bérletektől átvétetvén, a szóban levő Belső-Ohati és Telekházi birtokok ezen épületekkel együtt adatnak haszonbérbe.

Az árverésre határnapul **1911. évi február hó 22-ik napjának déli-oltti 9 órája** a városház nagytanácsstermébe kitűzetik.

Bánatpénzül az árverelő bizottság kezéhez az árverés megkezdése előtt leteendő a kikiáltási ár 10%-a. Kikiáltási ár a Belső-Ohati bérletre 60,050 korona, a Telekházi bérletre 78,400 korona.

Miről az érdeklődők azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek és a bérleteken levő épületek leltárai a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, de ezenkívül az árverési feltételek és leltárak egyes példányai a város gazdasági ügyosztályánál 3 koronáért meg is szerezhetők.

Debreczen, 1911. január hó 5.

A városi Tanács.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

3 fiatal orosz kisasszony, mindegyike 100.000 koronával; 40 év körüli gyermektelen özvegy 150.000 koronával; 33 éves keresztény hölgy 125.000 koronával; teljesen független úri nő 120.000 kor. vagyonnal stb. stb. **azonnal írjhoz óhajtanak menni.** Gyors elhatározású jellemes urak, ha vagyontalanok is, írjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18.**

Válasz, vegye át levelét a kiadóba Mariantól.

Betöltendő.

Raktárnok és helyiügynöknek ügyes fiatal-ember felvétetik fix fizetés és jutalékkal. Cím a kiadóban.

Adas-vétel.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Borezet házilag készült kapható. Cím a kiadóba.

Olajos hordók kaphatók Biacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Az új részletáruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 kor. részlefizetése mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon kanavász, szőnyeg függöny paplan, ruhaszövetek. Meghívásra hához megyünk rendelést felvenni Adler és Schwartz Simonfy-utca 5., halpiac, Sesztina-ház.

Legdívatosabb

Férfi ruhákat készít

40-50 koronáig

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó Debrec. en, Sas-u. 4.

Lakas.

Bolthelyiségek a zenede épületben (Csapó-utca 20.) május 1-re kiadók. Bővebb felvilágosítással a zenede házmestere szolgál.

Három szobás lakást keresek közel a Piac-hoz. Cím a kiadóba.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyás Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Szépén himzönő himzést, monogrammot elvállal. Cím a kiadóba.

Előkellő szalonba tanult varrónő házakhoz ajánlkozik. Cím a kiadóba.

Pörkölt kávé különcességek. Bárkinek bármily időszakban legkisebb mennyiségű kávé is megpergelek díjtalanul gázüzemű pergelőn Darvas Miksa kereskedése Teleky-utca sarok.

Műfogak és fogsorokat készít Magyar fogműterme Szent-Anna-u. 5.

Különféle kisebb gépkerék,

transmissió, egy nagyobb lendkerék, jókarban levő gázluszterek és gázcsövek

olcsón eladók.

Czim a kiadóhivatalban.

A többszörösen kitüntetett osodás hatású háziszor
a Dr. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

városunk piacán is megjelent. Ez a háziszor hatásában és erőalkotásában **feldülmulhatatlan gümőkörös izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rhuma, köszvény, oszuz, iscolás, izületi rob és zsabában szenvedők, végül fa yási és egési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő és restóvo háziszor.** Kapható városunkban a következő csegeknel: **Steiner Manó, Mihajovits Jenő** gyógyszeráraban, **Központi drogueriaraban, Deusch Lajos, Nagy András, Mayer Jenő és Béla, Stern József és Testvére** kereskedésében. 1.20, 2. , és 2.50 K-ás üvegekben. Készítik

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest 11. ker., F6-utca 77/c. sz.

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság

Debreczen, Piacz-u. 73.

működését megkezdte.

Üzletágak:

Betétek takarékkönyvecskékre és folyószámlára.

váltók leszámítolása.

Előlegek értékpapirokra.

Jelzálog kölcsönök nyújtása.

Parcellázások és a mezőgazdasággal kapcsolatos mindenemű ügyletek.

Financirozások.

Árukereskedelmi üzletek.

Törlesztéses kölcsönök.

Safe deposit (pánccélszekrény a bérlió saját zára alatt) s általában a takarékos és banküzlet körébe tartozó összes üzletágak.

Szörme Paletok, Angol bélelt Bundák,
Női- és leány felöltők, kalapok, Boák

a mai naptól olcsó árban

RÓZSA

személyes kiszolgálása mellett csak ➤➤

Kistemplom-bazárban szerezhetők be.

☛ Kérem a cégemet mással össze nem tévesztetni. ☛

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.